

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Finnmark fylkeskommune	14. mai	22/25	25/2725	Lene Harila

TILBAKEMELDING FRA KS PÅ SAK 15/25 I KONTROLLUTVALGET

FORSLAG TIL VEDTAK

Kontrollutvalget ber sekretariatet innhente ekstern foredragsholder for et faglig innlegg om kontrollutvalgets rolle i samspill med fylkestinget, med utgangspunkt i kommunelovens bestemmelser. Foredraget legges til et kommende møte i utvalget.

Kontrollutvalget tar videre fylkesordførers orientering til kontrollutvalget, og fylkestingets vedtak i sak 21/25 til orientering.

Utgangspunktet for at kontrollutvalget tok opp fylkestingets vedtak samt de tilhørende prosessene, var å løfte fram lærings- og forbedringsperspektivet. Bakgrunnen for dette er utvalgets ansvar etter kommuneloven kapittel 23 for å føre kontroll med den fylkeskommunale forvaltningen og gjennom dette bidra til en forsvarlig internkontroll.

Formålet med kontrollutvalgets behandling har ikke vært å gripe inn i politiske vurderinger eller å overprøve fylkestingets beslutningsmyndighet, men å rette oppmerksomhet mot enkelte forhold i saksbehandlingsprosessen som kan gi grunnlag for refleksjon og læring. Saken er sett i sammenheng med kontrollutvalgets ønske om god forvaltningsskikk, åpenhet og etterprøvbarhet i fylkeskommunen.

Kontrollutvalget anerkjenner fylkestingets vurderinger og ønsker å bidra konstruktivt til at fylkeskommunen kontinuerlig videreutvikler sitt arbeid med forvaltning, etikk og transparens.

VEDLEGG

Henvendelse til KS fra KU av 24. april

Epost fra KS v/Bente Larssen av 30. april

Bakgrunn

Kontrollutvalget har i sak 8/25 behandlet spørsmål knyttet til forståelsen av kontrollutvalgets mandat og fylkesordførers rolle i fylkeskommunen. Fylkestinget har i sak 21/25 behandlet samme tematikk og truffet vedtak som på enkelte punkter gir en annen vurdering enn kontrollutvalgets.

KS svarer at de ikke har en formell veiledningsplikt overfor kontrollutvalg isolert fra fylkestinget. Kontrollutvalget er formelt en del av fylkeskommunen, og dette gir at KS forholder seg til fylkeskommunen som helhet, ikke til kontrollutvalget som isolert organ.

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Finnmark fylkeskommune	14. mai	22/25	25/2725	Lene Harila

Vurdering

For å sikre klar rolleforståelse og ryddige rammer for samhandling mellom kontrollutvalget og fylkestinget, kan det være ønskelig å legge til rette for en refleksjon rundt ansvarsforhold og myndighet etter kommuneloven i kontrollutvalget. Det kan være formålstjenlig med eksternt syn som kan bidra til å belyse hvordan kommunelovens bestemmelser skal forstås.

Et eksternt perspektiv kan bidra til klargjøring og læring, særlig i prinsipielle spørsmål om rollefordeling mellom folkevalgte organer og kontrollfunksjonen. Som ledd i utvalgets kompetansebygging og rolleavklaring, foreslås det derfor at kontrollutvalget inviterer en ekstern foredragsholder og temaet for foredraget kan være:

«Forholdet mellom kontrollutvalget og fylkestinget – roller, myndighet og samspill»

Det foreslås at dette blir i kontrollutvalgets første møte til høsten.

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Vår dato: 24.04.2025

Vår ref: 25/2321- 23

Arkivkode: FE-037, TI-
&58

Deres ref.:

Saksbehandler for Kontrollutvalgan KO:
Lene Karina Harila
Telefon: 91367062
E-Post: lene.harila@vadsø.kommune.no

Kommunenes Sentralforbund

Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.

Finnmark fylkeskommune v/kontrollutvalget - kontrollutvalgets oppgaver

Kontrollutvalget i Finnmark fylkeskommune har i sak 15/25 fattet vedtak om å oversende en problemstilling til KS for å be om en vurdering av områder som kontrollutvalget kan befatte seg med i fylkeskommunen:

«Kontrollutvalget oversender sitt vedtak i sak 8/25 og fylkestingets vedtak i sak 21/25 til KS for en vurdering av fylkestingets vedtak, og hvordan kontrollutvalgets vedtak står i forhold til kommunelovens bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver.

Kontrollutvalget ønsker denne saken behandlet i sitt neste møte.

Kontrollutvalget har full tillit til sitt sekretariat.»

Vedlagt følger kontrollutvalgets vedtak i sak 8/25 og videre fylkestingets vedtak i sak 21/25 som bakgrunn for denne sak.

Kontrollutvalget ønsker ikke en vurdering av hvordan fylkesordfører har håndtert denne sak, men en vurdering av om kontrollutvalget har gått utover sine rammer i hht kommuneloven.

Neste møte i kontrollutvalget er 14. mai.

Eventuelle spørsmål kan rettes til sekretær.

Med hilsen

Kjetil Hanssen

Leder

Kontrollutvalget i Finnmark fylkeskommune

Lene Harila
Sekretær
Kontrollutvalgan KO

Adresse
Kontrollutvalgan KO
Postboks 614
9811 Vadsø

Besøksadresse
Oscarsgate 21, øst
9800 Vadsø

Telefon
78 94 23 00
Mobil saksbehandler: 913 67 062

Organisasjonsnr.
923686371
Bankkontonr.
6476 05 12026

E-post
kontrollutvalgan@vadsø.kommune.no

Emne: SV: Finnmark fylkeskommune v/kontrollutvalget - kontrollutvalgets oppgaver

Til: Lene Harila <Lene.Harila@vadso.kommune.no>

Sendt: 30.04.2025 09:52:44

Fra: Bente Larssen <bente.larssen@ks.no>

Hei Lene,

Vi har hatt en intern runde på dette. Tilbakemeldingen er at dette kan svares ut dersom henvendelsen kommer fra Finnmark fylkeskommune.

La meg forklare litt nærmere.

KS forholder seg medlemmene, altså kommunene og fylkeskommunene. Det blir derfor ikke riktig å gå inn i saker som er en interne sak hos ett av medlemmene, i dette tilfellet Finnmark fylkeskommune.

Jeg var ikke helt oppmerksom på det når vi snakket sammen. Kontrollutvalget er fylkeskommunens utvalg og oppnevnt av fylkestinget.

I andre tilfeller får vi mange henvendelser fra et politisk mindretall i en kommune som har spørsmål til hva et politisk flertall gjør – det vi gjør at er å «tenke litt høyt» for å bistå litt, men det blir da utfra den kompetansen som er i for eksempel regionapparatet.

Så vidt jeg husker så ordnet vi min kollega Trond Lesjø i KS innlandet til en opplæringsrunde for dere etter valget (i fjor hvis jeg ikke husker feil). For å få drøftet/ få tips saken så kan du ta kontakt med for eksempel han.

Si fra om vi skal ta prat om dette.

Med vennlig hilsen

Bente Larssen

regiondirektør

KS Nord-Norge

E-post Email: bente.larssen@ks.no

Mobil Cellular: : (+47) 95124912

<http://www.ks.no>

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON

The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Finnmark fylkeskommune	14. mai	23/25	25/2725	Lene Harila

EIERSKAPSKONTROLL NORD-NORGES EUROPAKONTOR KF – RAPPORT

FORSLAG TIL VEDTAK

Kontrollutvalget har i møte 14. mai, i sak 23/25, behandlet rapport på eierskapskontroll i Nord-Norges Europakontor KO, utarbeidet av KomRev NORD IKS.

Kontrollutvalget legger fram rapporten til fylkestinget og slutter seg til revisors anbefalinger i rapporten med følgende innstilling:

- sikre at kommunelovens bestemmelser i § 19-3 om fylkestingets valg av medlemmer og varamedlemmer til representantskapet blir fulgt
- gjøre tiltak for å sikre at fylkesutvalgets punkt 2.5 i reglementet blir fulgt

Videre at fylkeskommune å bidrar til å sikre:

- at samarbeidsavtalen oppfyller kravene i kommuneloven § 19-4 fjerde ledd
- at kommunelovens bestemmelser i kapittel 7 og i § 19-3 blir fulgt, dette gjelder nærmere bestemmelsene om:
 - valg av leder og nestleder i representantskapet
 - representantskapets valg av styre
- at Nord-Norges Europakontor utarbeider rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter

VEDLEGG

Eierskapskontroll Nord-Norges Europakontor KF fra KomRev NORD IKS (2025)

Bakgrunn

Kontrollutvalget bestilte eierskapskontroll av Nord-Norges Europakontor KF møte 5. sept 2024.

Problemstillinger og revisjonskriterier

Overordnet prosjektskisse ble behandlet i kontrollutvalgets møte 20. november i sak 33/24:

«Kontrollutvalget vedtar problemstillinger som skissert i overordnet prosjektskisse på eierskapskontroll Nord-Norges Europakontor fra KomRev NORD IKS:

1. Fører Finnmark fylkeskommune kontroll med sine eierinteresser i Nord-Norges Europakontor?
2. Har Finnmark fylkeskommune etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Finnmark fylkeskommune	14. mai	23/25	25/2725	Lene Harila

3. Utøves fylkeskommunens eierinteresser i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

For å svare på problemstillingene i eierskapskontroll har revisor utledet kriterier. Kriteriene er de krav, normer og/eller standarder som fylkeskommunens eierskapsutøvelse vurderes opp mot. Revisor har utledet kriterier fra følgende kilder:

- Lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll utarbeidet av KS (kommunesektorens organisasjon), 2020
- Finnmark fylkeskommunes reglement for folkevalgte og delegering i Finnmark fylkeskommune
- FT 50/24 Nord-Norges Europakontor – gjennomgang av samarbeidsavtale
- Veileder om interkommunalt samarbeid etter reglene i kommuneloven, Kommunal- og distriktsdepartementet, oktober 2023
- Samarbeidsavtale Nord-Norges Europakontor – kommunalt oppgavefellesskap, 1.1.2024

Kriteriene i denne eierskapskontrollen er basert på relevant regelverk for kommunalt oppgavefellesskap generelt og for Nord-Norges Europakontor spesielt.

Revisors konklusjon og anbefaling

Revisor har konkludert som følgende på problemstillingene.

1. Fører Finnmark fylkeskommune kontroll med sine eierinteresser i Nord-Norges Europakontor?
Finnmark fylkeskommune fører kontroll med sine eierinteresser i Nord-Norges Europakontor.
2. Har Finnmark fylkeskommune etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
Finnmark fylkeskommune har etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser.
3. Utøves fylkeskommunens eierinteresser i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?
Fylkeskommunens eierinteresser til dels utøves i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Finnmark fylkeskommune	14. mai	23/25	25/2725	Lene Harila

Revisors vurdering av problemstilling

Revisor kan ikke se at fylkesutvalget har fulgt opp sitt eget reglement i 2024. Fylkesutvalget har ikke vedtatt nærmere retningslinjer for eierskapsforvaltning og deltakelse i generalforsamlinger, i tråd med føringer fra fylkestinget, og det er heller ikke løpende evaluert fylkeskommunens eierskap i selskapene.

Fylkesutvalget har ikke gitt en egen rapport til fylkestinget om tilstanden til Nord-Norges Europakontor i 2024. Fylkestinget har fått informasjon om Nord-Norges Europakontor gjennom eierskapsmeldingen og i sak 50/24 Nord-Norges Europakontor – gjennomgang av samarbeidsavtale.

Revisor har vurdert om Finnmark fylkeskommune følger regelverket og anbefalingene knyttet til deltakelse i Nord-Norges Europakontor. Konklusjonen til revisor er todelt. Noen krav er oppfylt, mens flere krav er ikke det.

Kriterier vurdert som oppfylt:

- Det er inngått en samarbeidsavtale slik kommuneloven krever.
- Eventuelle endringer i avtalen behandles i fylkestinget som loven krever.
- Finnmark fylkeskommune er representert med ett medlem i representantskapet.
- Det holdes jevnlig eiermøter.
- Sentrale folkevalgte er oppnevnt som eierrepresentant.
- Fylkestingets vedtak om å ta opp finansieringsnøkkelen med Europakontoret er fulgt opp.
- Samarbeidsavtalens krav til styremøter er oppfylt.

Kriterier vurdert som ikke oppfylt:

- Fylkeskommunen er ikke representert med minst like mange varamedlemmer som medlemmer i representantskapet.
- Fylkestinget har ikke selv valgt representantskapets medlemmer.
- Representantskapet har ikke valgt leder eller nestleder.
- Styret ser ikke ut til å være valgt i tråd med kommunelovens krav – blant annet har ikke representantskapet valgt nestleder og i liten grad varamedlemmer.
- Krav om kjønnsbalanse i styret ser ikke ut til å være fulgt.
- Fylkestingets oppfordring om at ansatte i Europakontoret skal representere alle tre eierfylkene ansees heller ikke som oppfylt.

Sekretariatets vurderinger

Sekretariatet vurderer at eierskapskontrollen gir svar på de problemstilling som kontrollutvalget har vedtatt. Revisors gjennomføring og funn ser ut til å være godt dokumentert, og revisors konklusjoner og anbefalinger er basert på funn som rapporten viser.

KONTROLLUTVALGAN KO

Berlevåg Båtsfjord Vardø Vadsø Nesseby
Sør-Varanger Gamvik Lebesby Tana
Finnmark fylkeskommune

Kontrollutvalg	Møtedato	Saksnr	Vår ref	Saksbeh
Finnmark fylkeskommune	14. mai	23/25	25/2725	Lene Harila

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fremme rapporten til fylkestinget basert på følgende anbefalinger fra revisjonen:

- Fylkesutvalget bør vedta retningslinjer for eierskapsforvaltning og deltakelse i generalforsamlinger, i tråd med fylkestingets tidligere føringer.
- Det bør etableres rutiner for løpende evaluering av fylkeskommunens eierskap i selskaper.
- Fylkesutvalget bør avgi en egen, årlig rapport til fylkestinget om status og utvikling i selskaper og samarbeidsorganer, inkludert Nord-Norges Europakontor.

Videre kan fylkestinget sikre

- at det velges varamedlemmer til representantskapet, i henhold til kommuneloven § 19-3.
- Fylkestinget selv foretar valg av representanter til representantskapet
- Leder og nestleder velges i representantskapet.
- Styret velges i tråd med kommunelovens regler om valg til offentlige organer, inkludert valg av varamedlemmer.
- Kravet om kjønnsbalanse i styresammensetningen blir oppfylt.

Fylkestinget bør følge opp vedtak 50/24 punkt 4 og oppfordre til at de ansatte i Nord-Norges Europakontor representerer alle tre eierfylkene.

Videre kan det også anbefales å bidra til å sikre at:

- samarbeidsavtalen oppfyller kravene i kommuneloven § 19-4 fjerde ledd
- kommunelovens bestemmelser i kapittel 7 og i § 19-3 blir fulgt, dette gjelder nærmere bestemmelsene om:
 - valg av leder og nestleder i representantskapet
 - representantskapets valg av styre
- Nord-Norges Europakontor utarbeider rutiner for å håndtere mulige habilitetskonflikter

Nord-Norges Europakontor ved direktør har uttalt seg til rapporten. Det er ikke mottatt noe uttalelse fra fylkesordfører som utover fylkeskommunens eierfunksjon i oppgavefellesskapet.

Revisor vil presentere rapporten i møtet.